

BME TTK Érettségi Felkészítő 2022

VIII. Alkalm

Egybevágósági és hasonlósági transzformációk, sokszögek, térelemek

2022. április 13.

Kidolgozós feladatok

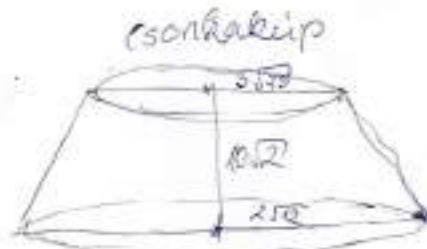
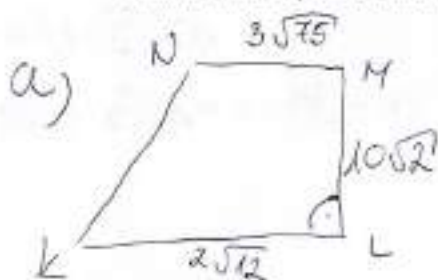
(2005. október 25.)

- a) A $KLMN$ derékszögű trapéz alapjai $KL = 2\sqrt{12}$ és $MN = 3\sqrt{15}$ egység hosszúak, a derékszögű szár hossza $10\sqrt{2}$ egység. A trapézt megforgatjuk az alapokra merőleges LM szár egyenese körül.

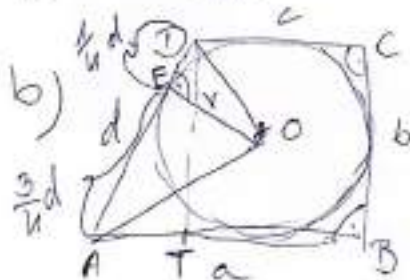
Számítsa ki a keletkezett forgástest térfogatát! (π két tizedesjegyre kerekített értékével számoljon, és az eredményt is így adja meg!)

- b) Az $ABCD$ derékszögű érintőtrapéz AB és CD alapjai ($AB > CD$) hosszának összege 20. A beírt körnek az alapokra nem merőleges AD szárral vett érintési pontja negyedeli az AD szárat.

Számítsa ki a trapéz oldalainak hosszát!

$$V = \frac{m}{3} \pi (R^2 + r^2 + Rr) \approx 13326,47$$

$$a + c = 20 \rightarrow = b + d$$

$$b = 2r$$

$$O \text{ szögfelezője metszéspontja } = AOD \Delta$$

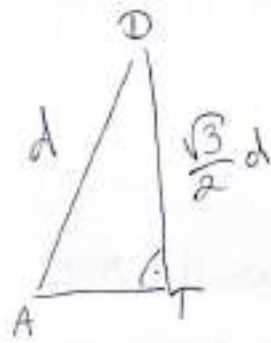
$$\angle DAB + \angle ADC = 180^\circ$$

$r \rightarrow ACE \Delta$ magassága

$$\text{magasságtétel} \rightarrow r^2 = \frac{3d^2}{16}$$

$$r = \frac{d\sqrt{3}}{4}$$

$$b = 2r = \frac{d\sqrt{3}}{2} = TD$$

$\Rightarrow$ $ATD \triangle$ szab. $\triangle$ felté

$$\downarrow AT = \frac{d}{2} \Rightarrow a = c + \frac{d}{2}$$

$$d + b = 20 \Rightarrow d + \frac{d\sqrt{3}}{2} = 20$$

$$d = \frac{40}{2 + \sqrt{3}} = 4(2 - \sqrt{3}) \approx 10,72$$

$$b = \frac{d\sqrt{3}}{2} = 20(2\sqrt{3} - 3) \approx 9,28$$

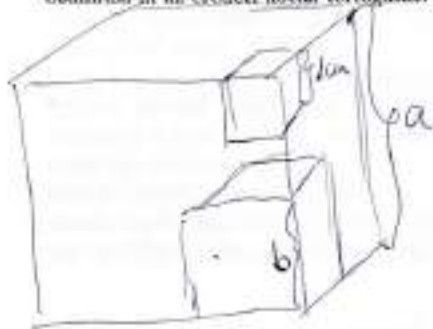
$$a + c = 2c + \frac{d}{2} = 20$$

$$2c + \frac{4(2 - \sqrt{3})}{2} = 20$$

$$c = 10(\sqrt{3} - 1) \approx 7,32$$

$$a = 20 - c = 10(3 - \sqrt{3}) \approx 12,68$$

2. Egy centiméterben mérve egész szám élhosszúságú kockát feldaraboltunk 99 kisebb kockára úgy, hogy közülük 98 darab egybevágó, 1 cm élű kocka. Számítsa ki az eredeti kocka térfogatát! (2005. október 25.)

$$a \in \mathbb{Z}$$

98 1cm élű
1db bcm élű

$$a^3 - b^3 = 98$$

$$b > 1$$

$$a^3 - b^3 = (a-b)(a^2 + ab + b^2) = 98$$

$$a-b < a^2 + ab + b^2$$

$$\begin{array}{r} 98 \overline{) 277} \\ 54 \\ \hline 237 \\ 161 \\ \hline 76 \\ 70 \\ \hline 6 \end{array}$$

a egész
↓
b is egész
↓
 $a-b \in \mathbb{Z}$
 $a^2 + ab + b^2 \in \mathbb{Z}$

$$98 = 2 \cdot 7 \cdot 7$$

$$\begin{array}{l} 1 \cdot 98 \quad (1.) \\ \quad \vee \\ 2 \cdot 49 \quad (2.) \\ \quad \vee \\ 7 \cdot 14 \quad (3.) \end{array}$$

$$(1.) \quad \left. \begin{array}{l} a-b=1 \\ a^2+ab+b^2=98 \end{array} \right\} \rightarrow a=b+1$$

$$(b+1)^2 + (b+1)b + b^2 = 98$$

$$3b^2 + 3b = 97 \rightarrow 3(b^2 + b) = 97 \quad \downarrow \quad 97/3 \notin \mathbb{Z}$$

$$(2.) \quad \left. \begin{array}{l} a-b=2 \\ a^2+ab+b^2=49 \end{array} \right\} a=b+2 \quad \left. \begin{array}{l} (b+2)^2 + (b+2)b + b^2 = 49 \\ b^2 + 2b = 15 \end{array} \right\}$$

$$b^2 + 2b - 15 = 0$$

$$b^2 + 2b - 15 = 0$$

$$(3.) \quad \left. \begin{array}{l} a-b=7 \\ a^2+ab+b^2=14 \end{array} \right\} a=b+7 \quad \left. \begin{array}{l} (b+7)^2 + (b+7)b + b^2 = 14 \\ 3b^2 + 21b = -35 \end{array} \right\}$$

$$3b^2 + 21b = -35 \quad \downarrow$$

$$V_{\text{kocka}} = 5 \text{ cm}^3 = 125 \text{ cm}^3$$

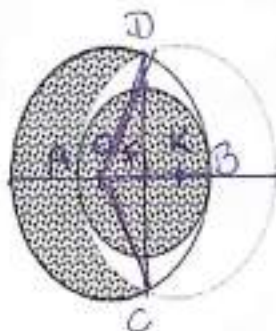
$$\begin{array}{l} b_1 = 3 \\ a_1 = 5 \\ \rightarrow b_2 = -5 \end{array}$$

3. Klári teasüteményt sütött. A meggyűrt tésztát olyan „téglatest” alakúra nyújtotta ki, amelynek a felülről látható lapja $30\text{ cm} \times 60\text{ cm}$ méretű téglalap.

Majd egy henger alakú szaggatóval (határoló körének sugara 3 cm) „körlapokat” vágott ki a tésztából.

Ezután a körlapokból először „holdacsukát” vágott le úgy, hogy a szaggató határoló körének középpontját a már kivágott körlap középpontjától 2 cm távolságra helyezte el, és így vágott bele a körlapba. (Minden bevágásnál csak egy körlapot vágott ketté.)

Miután minden körlapból levágott egy „holdacsukát”, a körlapokból visszamaradt részek mindegyikéből – egy másik szaggatóval – kivágott egy-egy lehető legnagyobb körlap alakú süteményt. (2008. május 6.)

- a) Hány cm^2 területű egy „holdacska” felülről látható felülete? (Az eredményt egy tizedes jegyre kerekítve adja meg!)

Klári a „holdacsukák” és a kis körlapok elkészítése után visszamaradt tésztát ismét összegyúrta, majd ugyanolyan vastagságúra nyújtotta ki, mint az első esetben, de most négyzet alakú lett a kinyújtott tészta.

- b) Hány cm hosszú ennek a négyzetnek az oldala, ha Klári a $30\text{ cm} \times 60\text{ cm}$ -es téglalappal eredetileg 50 darab 3 cm sugarú körlapot szaggatott ki? (Az eredményt egészre kerekítve adja meg!)

a)

O középpontú kört eltoljuk 2 cm -el ($\vec{OK}$ vektorral)

a körlapból kivágunk T tartományt $\rightarrow$

T -nek szimmetriatengelye DC és OK

T -t két kör ív 2 körív sugara $3-3\text{ cm}$

középpontjuk O és K

T 2 db egybevágó körselethez áll

$$T_{DCB} = t_{\text{körívek}} - t_{\text{háromszög}} \quad (\text{CBO}\Delta)$$

O DBC körívek középponti szöge és ODC Δ szöve

β - a DOC szög $DOC \hat{=} = 2\alpha$

$$\cos \alpha = \frac{OF}{OC} = \frac{1}{3} \rightarrow F \text{ felv}$$

$$\alpha = 1,23 = 70,53^\circ$$

$$l_{\text{DBC}} = r \cdot 2\alpha^{(\text{rad})} = 7,39$$

$$t_{\text{körívek}} = \frac{l_{\text{DBC}} \cdot r}{2} = 11,07 \text{ cm}^2$$

$$t_{\text{háromszög (DDB)}} = \frac{r^2 \sin(2\alpha)}{2} = 2,83 \text{ cm}^2$$

$$t_{\text{kör szelet}} = 8,25 \text{ cm}^2$$

$$t_{\text{haddacska}} = T_{\text{kor}} - 2 \cdot t_{\text{kör szelet}} = 11,78 \text{ cm}^2$$

haddacska felülről
látható felülete

- b) 4 körleptől letl egy haddacska és egy 2cm sugarú körlept formájú sitermény
AB = 4cm

Kér: az eredeti 30x60 as téglalapból
kivágott 50 db 2cm sugarú kört.

A kivágott sitermények alapterülete

$$50 \cdot 11,78 + 50 \cdot 2^2 \cdot \pi = 50 \cdot (11,78 + 12,56) =$$
$$= 1217 \text{ cm}^2$$

$$\text{Maradék: } 30 \cdot 60 - 1217 = 583 \text{ cm}^2$$

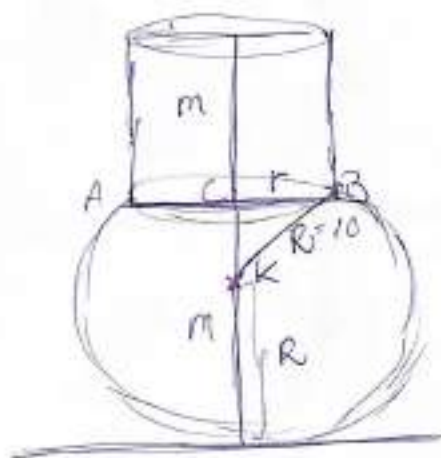
Ebből négyzet alapú formát kellett készíteni
azonos vastagsággal, aminek alapterülete
a maradék alapterület.

$$\text{négyzet oldala: } \sqrt{583} \text{ cm} \approx 24 \text{ cm}$$

4. Jancsi vázát készít. Egy 10 cm sugarú, belül üreges gömbből levágott m magasságú ($m > 10$) gömbszelet határoló köréhez egy szintén m magasságú hengerpalástot ragaszt. A henger sugara megegyezik a gömbszelet határoló kör sugarával.

Mekkorának válassza Jancsi a gömbszelet m magasságát, hogy a vázába a lehető legtöbb víz férjen? (A váza anyaga vékony, ezért a vastagságától eltekintünk, s hogy ne boruljon fel, egy megfelelő formájú üreges fátalpra fogják állítani.)

Tudjuk, hogy ha a gömbszelet magassága m , a határoló kör sugara pedig r , akkor a térfogata: $V = \frac{\pi}{6} m \cdot (3r^2 + m^2)$. (2009. október 20.)

$$R=10$$

$$m > 10$$

KBC Δ befogói: $m-10, r$
 átfogó: 10 cm

$$\text{Pit-t: } (m-10)^2 + r^2 = 100$$

$$r^2 = 20m - m^2$$

$$V_{\text{vaza}} = \frac{\pi}{6} m \cdot (3r^2 + m^2) + r^2 \pi m =$$

$$= \frac{\pi}{6} m (3 \cdot (20m - m^2) + m^2) + \pi (20m - m^2) m$$

$$= \pi \left(-\frac{4}{3} m^3 + 30m^2 \right) = \frac{2\pi}{3} (45m^2 - 2m^3)$$

$$V \text{ differenciálható } V' = \pi (-4m^2 + 60m) = 4\pi (15 - m)m$$

$$V' = 0, \text{ ha } m = 15$$

$$10 < m < 20$$

	$10 < m < 15$	$m = 15$	$15 < m$
V'	$\oplus$	0	$\ominus$
V	nö	max	csök

$m = 15$ a V függvény ~~helye~~

abszolút maximum helye,
 így ekkor lesz a váza térfogata

a legnagyobb $V_{\text{max}} = 2250\pi \approx 7069 \text{ cm}^3$

(nem teljesen ez a térkép)

5. Az ABCD konvex négyszög oldal egyeneseinek egyenlete rendre:

$$DA: 3x - 4y - 20 = 0$$

$$AB: 3x + 5y - 20 = 0$$

$$BC: 4x - 3y + 12 = 0$$

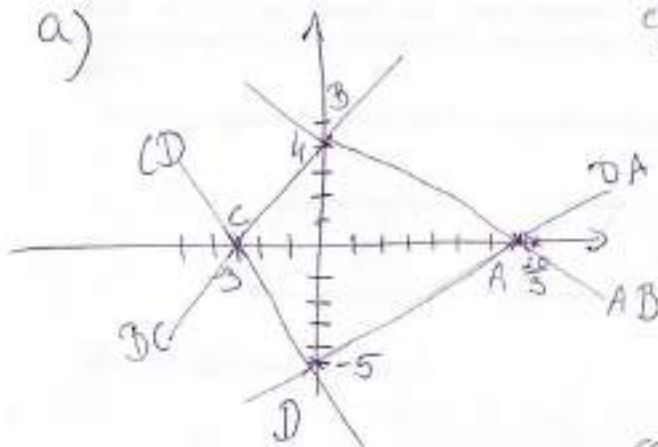
$$CD: 5x + 3y + 15 = 0$$

(2010. május 4.)

$\rightarrow$ X tengelyen lévő pont: $(\frac{20}{3}; 0)$; y-t: $(0; -5)$
 $\rightarrow (\frac{20}{3}; 0)$; $(0; 4)$
 $\rightarrow (-3; 0)$; $(0; 4)$
 $\rightarrow (-3; 0)$; $(0; 5)$

- a) Igazolja, hogy a négyszög átlói az x és az y tengelyre illeszkednek, továbbá hogy ennek a négyszögnek nincsen derékszöge!
 b) Bizonyítsa be, hogy ez a négyszög hártnégyszög!

a)

egyenesek $0, 1$ v. ∞
 páronként metszik
 egymást

$$DA \cap AB = A = (\frac{20}{3}; 0)$$

$$AB \cap BC = B = (0; 4)$$

$$BC \cap CD = C = (-3; 0)$$

$$CD \cap DA = D = (0; -5)$$

(szükség az x és y
 tengelyen $\rightarrow$ AC átló és
 BD átló az x- és
 y-tengelyre illeszkedik)

normálvektor

$$DA \quad (3; -4)$$

$$AB \quad (3; 5)$$

$$BC \quad (4; -3)$$

$$CD \quad (5; 3)$$

} nincs merőleges

$\downarrow$
 ABCD-nek nincs derékszöge

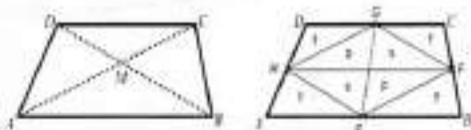
6. Egy 90 m^2 területű, trapéz alakú virággyás párhuzamos oldalainak aránya $AB : DC = 3 : 2$. Az ágyást tavasszal és ősszel is az évszaknak megfelelő virágokkal ültetik be. Mindkét alkalommal mindegyik fajta virágból átlagosan 50 virágtövet ültetnek négyzetméterenként.

Tavasszal az átlókkal kijelölt négy háromszögre bontották a virággyást. Az ABM háromszögbe sárga virágokat, a DMC háromszögbe fehér, a maradék két részbe piros virágokat ültettek. (2010. május 4.)

a) A tavasi parkosításkor hány darab fehér, hány piros és hány sárga virágot ültettek be?

Összel a másik ábra alapján tervezték meg a virágok elhelyezését. (Az E, F, G és H pontok a trapéz oldalainak felezőpontjai.) Ekkor is fehér (f), piros (p) és sárga (s) virágokat ültettek a tervrajz alapján.

b) Az őszi parkosításkor hány darab fehér, hány piros és hány sárga virágot ültettek?

Válaszait az alábbi táblázatban tüntesse fel!

	fehér	piros	sárga
tavasszal	$14,4 \cdot 50 = 720$	$3 \cdot 720 = 2160$	1620
ősszel	2250	1125	1125

a) A teljes beültetéshez $50 \cdot 90 = 4500$ db virágra van szükség, mivel színei virágok arány a területek arányából kiderül.

MBA és MCD hasonló, mivel szögek páronként egyenlők (csúcsszögek, váltószögek)

$$\frac{AB}{CD} = \frac{3}{2} = \frac{AM}{MC} = \frac{BM}{MD}$$

$$T_{MBA} = \left(\frac{3}{2}\right)^2 \cdot T_{MCD}$$

ADC Δ területét DM szakasz $\frac{MA}{MC} = \frac{3}{2}$ arányban osztja
MBC és HCD Δ magassága azonos

$$T_{MBC} = \frac{3}{2} \cdot T_{MCD} \quad \text{hasonlóan } T_{MAD} = \frac{3}{2} T_{MCD}$$

$$T_{\text{trapéz}} = T_{MCD} + 2 \cdot T_{MBC} + T_{MBA} = 6,25 T_{MCD} \rightarrow T_{MCD} = 14,4 \text{ m}^2$$

8) EFGH paralel. területet jele T_{ABCD} -nek $\Rightarrow 115 m^2$

$$\left(pl: T_{ABCD} = \frac{AB+X}{2} m = HF \cdot m = 2 \left(HF \cdot \frac{m}{2} \right) \right)$$

2 átlója ki egyenlő területű Δ -re bontja.

$$\Rightarrow \text{piros és sárga } \frac{2250}{2} = 1125 \text{ db}$$

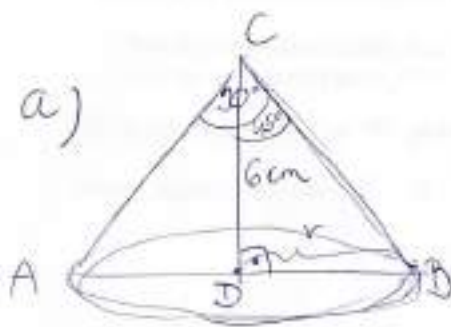
fehér $\rightarrow 2250$

7. Egy forgáskúp nyílásszöge 90° , magassága 6 cm. (2012.május 8.)

- a) Számítsa ki a kúp térfogatát (cm^3 -ben) és felszínét (cm^2 -ben)!
- b) A kúp alaplajával párhuzamos síkkal kettévágjuk a kúpot. Mekkora a keletkező csonkakúp térfogata (cm^3 -ben), ha a metsző sík átmegy a kúp beírt gömbjének középpontján?

Válaszait egésze kerekítve adja meg!

$$\angle DCB = \frac{90^\circ}{2} = 45^\circ$$

$$\angle DBC = 180^\circ - 135^\circ = 45^\circ$$

$$CD = DB = 6 \text{ cm} = r$$

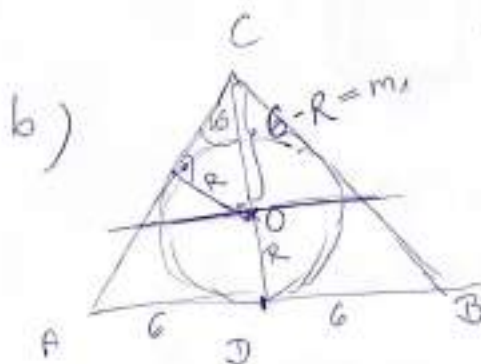
$\triangle DBC \triangle D$,
 CB négyzetoldala $\rightarrow CB = 6\sqrt{2}$

$$V = \frac{\pi \cdot r^3}{3} = \frac{6^2 \cdot \pi \cdot 6}{3} = 72\pi \approx$$

$$\approx 226 \text{ cm}^3$$

$$A = r \cdot \pi (r + a) = 6\pi (6 + 6\sqrt{2}) =$$

$$= 36(1 + \sqrt{2})\pi \approx 273 \text{ cm}^2$$

$$R \cdot 2 = 6 - R$$

$$R = 6(\sqrt{2} - 1) \approx 2,49 \text{ cm}$$

$$m_1 = 6 - R \approx 3,51 \text{ cm}$$

$$\frac{V_1}{V} = \left(\frac{m_1}{m}\right)^3 = \left(\frac{12 - 6\sqrt{2}}{6}\right)^3$$

$$V_1 = 72(2 - \sqrt{2})^3 \pi \approx 45,5 \text{ cm}^3$$

$$V_{\text{csonkakúp}} \approx 181 \text{ cm}^3$$

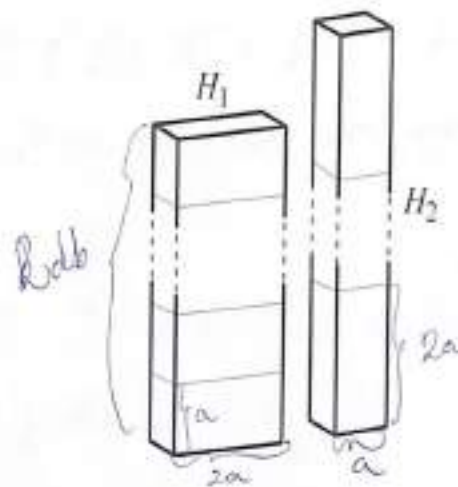
8. Két egyenes hasábot építünk: H_1 -et és H_2 -t. Az építéshez használt négyzetes oszlopok (négyzet alapú egyenes hasábok) egybevágók, magasságuk kétszer akkora, mint az alapélük. A H_1 hasáb építésekor a szomszédos négyzetes oszlopokat az oldallapjukkal illesztjük össze, a H_2 hasáb építésekor pedig a négyzet alakú alaplapjukkal – az ábra szerint. (2012.május 8.)

a) A H_1 és H_2 egyenes hasábok felszínének hányadosa: $\frac{A_{H_1}}{A_{H_2}} = 0,8$

Hány négyzetes oszlopot használtunk az egyes hasábok építéséhez, ha H_1 -et és H_2 -t ugyanannyi négyzetes oszlopból építettük fel?

b) Igazolja, hogy a $\left\{ \frac{3n+2}{4n+1} \right\}$ ($n \in \mathbb{N}^+$) sorozat szigorúan monoton csökkenő és korlátos!

Válaszait egészre kerekítve adja meg!

$$a) \quad A_{H_1} = 2 \cdot 2a^2 + 2 \cdot k \cdot a^2 + 2 \cdot k \cdot 2a^2 = 2a^2(3k+2)$$

$$A_{H_2} = 2a^2 + k \cdot k \cdot 2a^2 = 2a^2(kk+1)$$

$$\frac{A_{H_1}}{A_{H_2}} = 0,8 \Rightarrow \frac{3k+2}{kk+1} = 0,8 \Rightarrow 3k+2 = 0,8(kk+1)$$

$$6 \text{ db hasábot használtunk} \quad k = 6$$

b) nem lehetetlen

9. Egy 2 cm sugarú, 20 cm széles festőhengerrel dolgozva egy fordulattal körülbelül 3 ml festéket viszünk fel a falra. (A festőhenger csúszás nélkül gördül a falon.) (2014. október 14.)

- a) Elegendő-e 4 liter falfestéket vásárolnunk, ha a szobánkban 40 m^2 -nyi falfelületet egy rétegben, egyszer akarunk lefesteni?
 b) Milyen magasan állna 4 liter falfesték a 16 cm átmérőjű, forgáshenger alakú festékes vödörben?
 Válaszát cm-ben, egésze kerekítve adja meg!

a) egy fordulattal lefestett falfelület nagysága a (festő) henger palástjának területével egyenlő

$$P = 2 \cdot 2 \cdot 20 \cdot \pi = 80\pi \approx 251,3 \text{ cm}^2$$

$$40 \text{ m}^2 = 400000 \text{ cm}^2 \rightarrow \text{Teljes falfelülethez.}$$

$$\frac{400000}{251,3} \approx 1592 \text{ fordulat}$$

$$1592 \cdot 3 = 4776 \text{ ml} \approx 4,8 \text{ l}$$

4 l festék nem elég

b) $4 \text{ l} = 4 \text{ dm}^3 = 4000 \text{ cm}^3$

$d = 16 \text{ cm} \rightarrow r = 8 \text{ cm}$

$$4000 \text{ cm}^3 = 8^2 \cdot \pi \cdot m$$

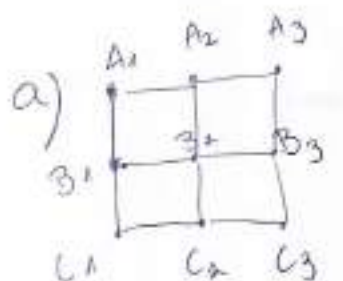

$$m = \frac{4000}{64\pi} \approx 19,9 \text{ cm} \approx 20 \text{ cm}$$

ilyen magasan áll a festék a vödörben

10. Az ábrán egy 3×3 -as kirakós játék (puzzle) tematikus képe látható. A kirakós játékot egy gráffal szemléltethetjük úgy, hogy a gráf csúcsai ($A_1, A_2, \dots, C_3$) a puzzle-elemeket jelölik, a gráf két csúcsa között pedig pontosan akkor vezet él, ha a két csúcsnak megfelelő puzzle-elemek közvetlenül (egy oldalban) kapcsolódnak egymáshoz a teljesen kirakott képen. (2018. május 8.)

- Rajzolja fel a kirakós játék gráfját (a csúcsok azonosításával együtt), és határozza meg a gráfban a fokszámok összegét!
- Igazolja, hogy a megrajzolt gráfban nincs olyan (gráfelméleti) kör, amely páratlan sok élből áll!
- A teljesen kirakott képen jelöljön meg a puzzle-elemek közül 7 darabot úgy, hogy a kirakósjáték általuk alkotott részlete (a részletnek megfelelő gráf) már ne legyen összefüggő!
- Hányféleképpen lehet a puzzle-elemek közül háromot úgy kiválasztani, hogy ezek a teljesen kirakott képen kapcsolódjanak egymáshoz (azaz mindhárom képrészlet közvetlenül kapcsolódjék legalább egy másikhoz a kiválasztottak közül)? (Az elemek kiválasztásának sorrendjere nem vagyunk tekintettel.)

fokszámok összege:

$$2 + 3 + 2 + 3 + 4 + 3 + 2 + 3 + 2 = 24$$

c) PE: A_2, B_1 -et kiválasztottuk

d) L vagy — alakban csatlakoznak

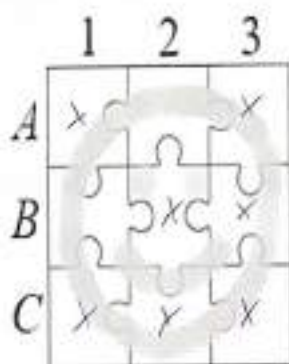
— alakban: 3 vízszintes 3 függőleges

L alakban: $\lrcorner \llcorner \ulcorner \llcorner$

V esetben a középső elem
4 féle helyen lehet $\Rightarrow 16$ eset

Összesen: 22

10

b) színezzük a gráf csúcsait pirosra és kékre

Piros csúcsból csak kékbe kétféle csak pirosba tudunk lépni

Ha a gráf egy körét az éleken bejárva visszajutunk a kiindulási pontba, akkor a lépések száma piros

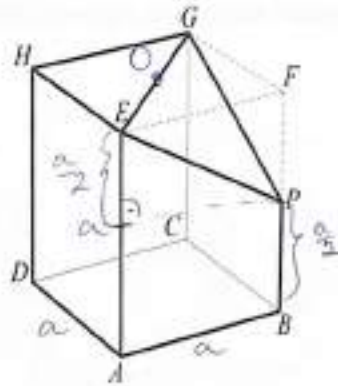
V_1

A gráf egy köré 1, 2, 3 v. 4 "négyzetből" álló sokszöget "kerthet körül"

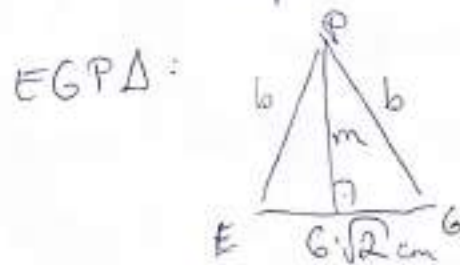
Ha a körbekerített négyzetek száma 1, 2, 3 v. 4, akkor a kör élének száma rendre 4, 6, 8, 8

11. A 6 cm oldalélű tömör $ABCDEFGH$ kocka BF élén megjelöltük az ℓ P felezőpontját, majd a kockát kettévágtuk az E, G, P pontokra illeszkedő síkkal (az ábra szerint). (2017. október 17.)

- a) Mekkora a kettévágás során keletkezett nagyobbik test felszíne?
 b) Mekkora szöget zár be a metsző sík és a kocka $EFGH$ lapjának síkja?

a) Van 3 db 6 cm oldalú négyzet $\rightarrow 36 \text{ cm}^2 \cdot 6$
 2 egybevágó derékszögű trapez
 2 egyenlő szárú $\Delta \rightarrow T_{EGH\Delta} = 0,5 \cdot 36 \text{ cm}^2$
 alapok: 6 cm, 3 cm $m = a = 6 \text{ cm}$
 $T_{\text{trapez}} = 27 \text{ cm}^2$

Pit. tétel:

$$\begin{cases} b^2 = 6^2 + 3^2 = 45 \\ b = 3\sqrt{5} \text{ cm} \\ m^2 = (3\sqrt{5})^2 + (3\sqrt{2})^2 \\ m^2 = 27 \\ m = 3\sqrt{3} \text{ cm} \end{cases}$$

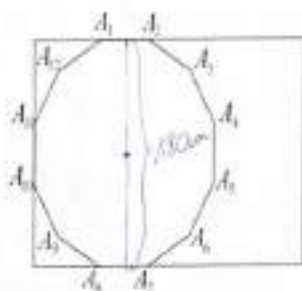
$$T_{EGP} = \frac{6\sqrt{2} \cdot 3\sqrt{3}}{2} \approx 22 \text{ cm}^2$$

„ Nagyobbik = 202 cm^2

b) $\angle FOP = ?$
 $FP = 3 \text{ cm}$
 $FO = 3\sqrt{2} \text{ cm}$
 $\tan(\angle FOP) = \frac{3}{3\sqrt{2}} \approx 0,7071$
 $\angle FOP \approx 35,3^\circ$

12. Egy nagy méretű, köztéren felállítandó óra számlapját szabályos 12-szög alakúra tervezik. Az $A_1, A_2, \dots, A_{12}$ számlapot egy $260 \text{ cm} \times 180 \text{ cm}$ -es téglalap alakú alumíniumlemezből vágják ki az ábra szerint. (2018. október 16.)

- a) Mekkora tömegű az óralap, ha az alumíniumlemez vastagsága 2 mm , és 1 m^3 alumínium tömege 2700 kg ?
- b) Jelöljük meg a szabályos tizenkétcsücsű A_1 csücsöt! Hány olyan derékszögű háromszög van, amelynek egyik csücsze az A_1 , a másik két csücsze pedig szintén a tizenkétcsücsű valamelyik két csücszével azonos? (Két háromszöget akkor tekintünk különbözőnek, ha legalább az egyik csücsük különböző.)

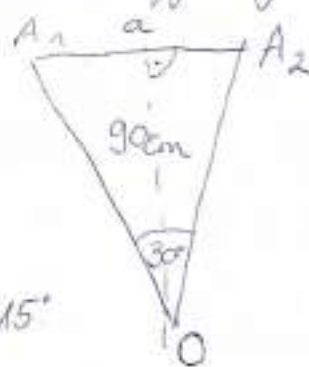

a) A szab. 12-szög felbontható 12 db egybevágó 30° -os szöszögű Δ -re

A 12-szög kp.-je O_1 az $A_1 O A_2$ egyenlő szöszű Δ magassága:

$$m = 90 \text{ cm}$$

$$\text{alappja: } a = A_1 A_2 = 2 \cdot 90 \cdot \text{tg} 15^\circ \approx 48,2 \text{ cm}$$

$$T_{12\text{-szög}} = 12 \cdot \frac{am}{2} \approx 26000 \text{ cm}^2$$

$$V_{\text{óralap}} = 26000 \cdot 0,2 = 5200 \text{ cm}^3 = 0,0052 \text{ m}^3$$

$$\text{Tömeg: } 0,0052 \cdot 2700 \approx 14 \text{ kg}$$

b) Thalész-t megfordítása $\rightarrow$ k -ű Δ lesz, ha a Δ leghosszabb oldala a 12-szög köré írt körének átmérője $\rightarrow$ 12-szög két átkellenes csücsze (pl. $A_1 A_7$)

ha $A_1 A_7 \rightarrow 10$ lehetőség (10 csücsz)

Ha A_1 a k -ű csücs $\rightarrow A_2 A_8, A_3 A_9, A_4 A_{10}, A_5 A_{11} \vee A_6 A_{12}$ az Δ egy 15°

13. Tekintsük a következő, egyszerű gráfokra vonatkozó állítást:
 Ha a gráf minden pontjának fokszáma legalább 2, akkor a gráf biztosan összefüggő (2013. május 7.)

a) Döntse el, hogy igaz vagy hamis az állítás! Válaszát indokolja! H_1 pl:

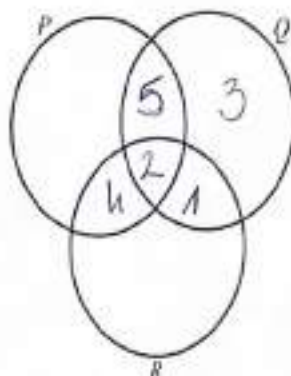

b) Fogalmazza meg az állítás megfordítását! Döntse el, hogy igaz vagy hamis az állítás megfordítása! Válaszát indokolja!

Ha a gráf összefüggő, akkor $\forall$ pontjának fokszáma legfeljebb 2. H_1 pl

Tekintsük a következő halmazokat:

$P = \{\text{összefüggő gráfok}\}$, $Q = \{\text{egyszerű gráfok}\}$, $R = \{\text{kért tartalmazó gráfok}\}$

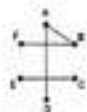
c) Helyezze el az alábbi gráfok ábrájának sorszámát a fenti halmazábrában a megfelelő helyre!

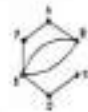
1. ábra

2. ábra

3. ábra

4. ábra

d) Rajzoljon egy 6 pontú fazrálót az 5. ábrára, és helyezze el ennek a sorszámát is a fenti halmazábrában a megfelelő helyre!

5. ábra